

16

volume

MATERIALS

**OF XII INTERNATIONAL
RESEARCH AND PRACTICE CONFERENCE**

**TRENDS OF MODERN
SCIENCE - 2016**

MAY 30 - JUNE 7, 2016

**PHILOLOGICAL
SCIENCES**

Science and Education Ltd
Sheffield
UK

2016

MATERIALS
OF THE XII INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

TRENDS OF MODERN SCIENCE - 2016

MAY 30 - JUNE 7, 2016

VOLUME 16
PHILOLOGICAL SCIENCES

SHEFFIELD
SCIENCE AND EDUCATION LTD

2016

SCIENCE AND EDUCATION LTD

Registered in ENGLAND & WALES

Registered Number: 08878342

OFFICE 1, VELOCITY TOWER, 10 ST. MARY'S GATE, SHEFFIELD, S
YORKSHIRE, ENGLAND, S1 4LR

Materials of the XII International scientific and practical
conference, Trends of modern science - 2016 .

Volume 16. Philological sciences. Sheffield. Science and education
LTD - 112 стр.

Editor: Michael Wilson

Manager: William Jones

Technical worker: Daniel Brown

Materials of the XII International scientific and practical conference,
«Trends of modern science - 2016», May 30 - June 7, 2016
on Philological sciences.

For students, research workers.

ISBN 978-966-8736-05-6

© Authors, 2016

© SCIENCE AND EDUCATION LTD, 2016

К. Філол. н., к. філол. н., доц. Навчук Г. В., доц. Шутак Л. Б.
*ДВНЗ України «Буковинський державний медичний університет»,
Україна*

МОВА – ЗАСІБ ТВОРЕННЯ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

Резюме: У статті розкрито роль мови у формуванні інтелектуально-культурних досягнень народу; обґрунтовано думку про те, що мова є першоелементом національної культури, засобом репрезентації народу у світі, тому володіння державною мовою – обов'язок справжнього громадянина-патріота.

Ключові слова: мова, національна культура, духовні цінності, культурні здобутки, престиж мови.

Abstract: In the article the role of language in shaping intellectual and cultural achievements of the people; substantiates the idea that we are the primary elements of national culture, a means of representing the people in the world, because command of the state language – the duty of a true citizen-patriot.

Keywords: language, national culture, spiritual values, cultural achievements and prestige of the language.

Вступ. Кожна мова є носієм культури народу-мовотворця та основою її змістової сторони. Завдяки мові наші уявлення, думки і почуття втілюються в матеріальну, чуттєво сприйману форму і тим самим з особистого надбання стають надбанням загальнолюдським. Тому мова є не тільки як засобом комунікації, а й засобом формування та необхідною умовою функціонування національної культури [5].

Мета дослідження. Узагальнити погляди на те, що мова є формою збереження і творення національної культури; обґрунтувати думку, що престижу мови сприяє її державність і патріотичне ставлення до неї її носіїв.

Матеріал і методи. Застосовано порівняльно-історичний та описовий методи дослідження.

Основна частина. Засвоєння людиною культури свого народу невіддільне від процесу оволодіння рідною мовою, під час якого сприймаються пісні, казки, дотепи, жарти, легенди, думи, перекази, історію, звичаї, традиції матеріальної культури і духовного життя нації. Таким чином завдяки мові передаємо естафету духовних цінностей від покоління до покоління. І що повнокровніше функціонує в суспільстві мова, то надійніший зв'язок і багатша духовність наступних поколінь.

Дотримання мовних норм, популяризація рідної мови – це поступ у розвитку загальної культури нації. Людина, пізнаючи мову народу, прилучається до витоків неповторної духовності нації, з часом стає її носієм і навіть творцем. Пропагуючи рідну мову, ми поширюємо свою культуру, вводимо її у світову. Водночас перекладаючи українською мовою художні твори і наукові праці з інших мов, збагачуємо нашу культуру здобутками інших культур, розвиваємо свою мову.

Оскільки в основі культури лежить спільне прагнення людства до перетворення навколишнього середовища у сферу життєдіяльності, у засіб розвитку людського суспільства, то треба визнати, що немає і не може бути природної мови, первинною функцією якої не було б обслуговування процесу творення культури, насамперед таких її форм, як художня література, наука, освіта тощо. Письменник перетворює мову як засіб спілкування в матеріал художніх творів, в одну із знакових систем, що використовуються в мистецтві. Точніше кажучи, він переводить мову із засобу інформації в ранг знаряддя впливу на людські емоції. Чим всебічніше використовує письменник загальнонародну мову, тим більший вплив справляє його творчість на її розвиток. Спроби використати як матеріал мову, створювану самим письменником (саме створювану, а не нормалізовану!), не увінчалися успіхом ні в плані збагачення художньої культури, ні в плані розвитку загальнонародної мови. Іншими словами, один із видів виробленої людством духовної культури – загальнонародна мова у всіх її національних різновидах – перетворюється в матеріал для індивідуальної творчості в галузі іншого виду культури – художньої літератури.

Зазначимо, що мова є не тільки засобом творення культури, але й, що треба підкреслити, одним із її складових компонентів, а також і матеріалом для певного виду духовної культури (словесно-художньої творчості), матеріалом дуже своєрідним, пов'язаним з мислительною діяльністю, що відбувається на

базі рідної (або другої рідної) мови. Тому особливістю мови як матеріалу мистецтва є її національна неповторність. Статуя, створена українським скульптором із італійського мармуру, є твором українського мистецтва. Повноцінний художній твір, написаний українським автором російською мовою, – це внесок насамперед в російську культуру. Наприклад, повісті Т.Г.Шевченка, написані російською мовою, хоча і збагачують духовну культуру українського народу, все ж насамперед належить російській культурі. М.В.Гоголь і В.Т.Наріжний – російські письменники, хоч за національністю українці. Поезії Є.Гребінки, писані українською мовою, явище української культури, його проза – російської і т. ін. Національна належність письменника виступає на перший план у тому випадку, коли твір написаний полінаціональною мовою. Так, твори, матеріалом яких є англійська мова, можуть належати англійській, американській, канадській, австралійській та іншій англійській культурі [7].

Сказане вище доводить, що мова – це найбільш специфічний матеріал культури, який досить часто, хоч і не завжди, визначає її національну належність. Віднесення словесно-художнього твору до тієї чи іншої національної культури – врешті-решт замовлення введенням його в систему цінностей цієї культури. У цьому зв'язку варто пригадати слова В.Г.Белінського про національний характер художнього твору: „Коли ми почуємо про новонароджену людину, то не питаємо, чи є в неї очі й руки, скільки має ніг і чи не має рогів і хвоста; якщо це людина, то вже само собою зрозуміло, що в неї є очі й руки, ніг усього дві, а не чотири, а рогів і хвоста немає. Так і в мистецтві: якщо твір художній, то, само собою, він і національний” [7].

З цього погляду незаперечним є твердження, що культуротворчою базою суспільства є найкращі вчені, композитори, письменники й інші творчі особистості – здебільшого люди, сформовані в органічному для них рідномовному середовищі. Таким був геній Т.Г.Шевченка, такими були особистості І.Франка, М.Коцюбинського, Лесі Українки, В.Вернадського, М.Грушевського, В.Сухомлинського, О.Довженка, Л.Костенко та ін. Саме вони розуміли, що завдяки мові наш народ знає (і ще більше пізнає) весь світ, саме вони посередництвом мови репрезентували його у світі, возвеличували у слові.

Висновок. Отже, мова є першоелементом культури, вона лежить в основі розвитку всіх інших видів мистецтв, зокрема таких, як театр, кіно, радіо, телебачення тощо. І ті естетичні цінності, які ними породжуються, зумовлені

значною мірою естетичними можливостями мови. Тому кожен повинен усвідомлювати, що ми, українці, будемо завжди цікаві (і потрібні!) людству (та й самі собі) саме як українці. Для цього потрібно знати мову своєї держави, душею відчувати причетність до культури нації, а через свою культуру – причетність до вселюдської культури.

Подальші дослідження сприятимуть поширенню думки, що володіння державною мовою, її захист і популяризація – це не заслуга кожного з нас, а обов'язок громадянина держави, справжнього патріота.

Література:

1. Ващенко Г. Виховний ідеал (Розділи з книжки) / Г. Ващенко // Дивослово. – 1996. – № 4. – С. 55 – 58.
2. Іванишин В. Мова і нація / В. Іванишин, Я. Радевич-Винницький. — 4-те вид., доп. – Дрогобич: Відродження, 1994. – 218 с.
3. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Шлях освіти. – 2000. – № 3. – С. 7–13.
4. Навчук Г. Мова – ознака національної самобутності / Г. Навчук, А. Ткач // Українська спільнота: культурно-світоглядні перетворення в історичному досвіді та сьогоденні: матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 10-річчю діяльності Центру українознавства КНУ імені Т.Шевченка. Київ, 2010. – С. 33–34.
5. Навчук Г. Національно-мовна свідомість і культура фахового мовлення / Г. Навчук // Буковинський медичний вісник: Український науково-практичний журнал. – 2008. – Т. 12, № 3. – С. 111–113.
6. Радевич-Винницький Я. Україна: від мови до нації / Я. Радевич-Винницький. – Дрогобич, 1997. – 359 с.
7. Руденко Ю. Основи сучасного українського виховання / Ю. Руденко. – К., 2003. – 328 с. – С. 3–100, 271–323.

CONTENTS

PHILOLOGICAL SCIENCES

Actual problems of the translation

- Келмасанбетова Ш.С., Кенесова Ж. ҒАЛАМТОРДЫ ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕ СӨЙЛЕТУ КЕРЕК..... 3**
- Бершина Н.В. ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКИЙ СПОСОБ ОСВОЕНИЯ АНГЛИЙСКИХ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ..... 8**
- Дегтярьова М.М. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ АБРЕВІАТУР ТА СКОРОЧЕНЬ В ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ 12**
- Makhmudov G.R. APPROACHES TO STRUCTURING THE COMPUTER APPLICATIONS RELATED TO TRANSLATION..... 16**
- Ибраимова Ж.Ж. ЧЭНЬЮЙ КАК ОДИН ИЗ ЭЛЕМЕНТОВ В ФОРМИРОВАНИИ ЯЗЫКОВОЙ КАРТИНЫ МИРА 19**
- Бондарчук Г.С. Шевчук Л.О. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ АФІКСІВ У ТЕХНІЧНОМУ ДИСКУРСІ 25**

Native language and literature

- Марценішко В.О. ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКУ ХІХ СТ. В ПОЛЬЩІ: УТВЕРДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ 29**
- Валиханов Ш.А. М.ӘУЕЗОВ Ғ. МҰСТАФИН ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ ТУРАЛЫ..... 33**
- Бейсенбекова А.Ж., Ючкова С.В. Карашина А.Т. ПРИВИТИЕ ИНТЕРЕСА К ЧТЕНИЮ 38**

Ethno-, socio - and psycholinguistics

- Семенцова Н.В., Трегубов А.М. ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ ИСПАНСКОГО ЯЗЫКА С ЭТНИЧЕСКИМИ ГЕТЕРОСТЕРЕОТИПАМИ..... 42**

Navchuk H. V., Shutak L. B. LANGUAGE – A MEANS OF CREATION AND REPRESENTATION NATIONAL CULTURE 46

MUSIC AND LIFE

Music: learning and teaching

Арипбаева Л.Ш., Байгунова Д.М. УЧИТЕЛЬ МУЗЫКИ – ИССЛЕДОВАТЕЛЬ И ПРОПАГАНДИСТ ИСПОЛНИТЕЛЬСКОГО ИНСТРУМЕНТАЛЬНОГО ИСКУССТВА 50

PHILOSOPHY

Philosophy of literature and art

Казанина В.Ю. СТРУКТУРА АНТИКВАРНОГО АРТ-РЫНКА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ: СТАНОВЛЕНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ 56

Тулегенова З.Д. КУЛЬТУРА ИСЛАМСКОГО МИРА 62

Танжарыкова А.В. Д.ИСАБЕКОВ ШЫҒАРМАЛАРЫНДАҒЫ КЕЙІПКЕР ПСИХОЛОГИЯСЫН АШУДАҒЫ КӨРКЕМДІК ДЕТАЛЬДАР ҚЫЗМЕТІ 67

Social philosophy

Кабаева Ж.А. ПРОСТРАНСТВЕННО – ВРЕМЕННОЙ КОНТИНУУМ В ОНТОЛОГИИ НОМАДОВ..... 73

Какенов М.К. ЦЕННОСТНОСТЬ – КАК СИСТЕМООБРАЗУЮЩИЙ ФАКТОР В СТАНОВЛЕНИИ ЛИЧНОСТИ..... 77

The history of philosophy

Жамирова Улмекен "ҚҰТТЫ БІЛІК" - ЕЛБАСЫНЫҒ БЕЙНЕСІН ЖЫРЛАҒАН ДАСТАН 81

Бакирова Ж.С. ҚАЗАҚ ХАНДЫҒЫНЫҒ ЗАҒ ШЫҒАРУШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНЕ ТАРИХИ КӨЗҚАРАС 84

Халидуллин Ғизатулла «БОРАЛДАЙ САҚ ҚОРҒАНДАРЫ» - ҰЛЫ ДАЛА МӘДЕНИЕТІНІҒ БАСТАУЫ..... 90